

● ČESTITAMO K JUBILEJU

Stane Bobnar – 75 let

Predvojni komunist, revolucionar, španski borec, nosilec Partizanske spomenice 1941 in narodni heroj Stane Bobnar je 15. novembra slavil življenjski jubilej – 75. rojstni dan. S Stanetom Bobnarjem smo se na straneh našega časopisa že nekajkrat srečali, saj nam je pripovedoval o španski državljanski vojni, o svojih stikih z maršalom Titom, o delu v Vrhovnem štabu in še o nekaterih drugih stvareh. Zato ga našim bralcem ni treba posebej predstavljati, vendar naj kljub vsemu na kratko obnovimo njegovo življenjsko pot.

Stane Bobnar je bil rojen leta 1912 v delavski družini na Vevčah. Očeta, ki je odšel na delo v Ameriko, ni nikoli poznal, zanj sta skrbela mama in stari oče. Po osnovni šoli se je izučil za kleparja. Že zelo mlad je začel delovati v kulturno-prosvetnem društvu Svoboda v Zalogu, leta 1935 je bil sprejet v komunistično partijo, ob napadu agresorja na špansko republiko pa je organiziral in vodil naše prostovoljce, ki so hoteli pomagati pri obraniti mlade republike. V Španiji je bil hudo ranjen v noge in kolke. Po težavni vrtnitvi v domovino leta 1939 se je vključil v SKOJ in bil izbran v pokrajinski in centralni komite SKOJ za Jugoslavijo.

Ob napadu na Jugoslavijo je Stane Bobnar delal v Papirnici Vevče. Že v začetku maja 1941 so ga aretirali, zaprli v ljubljanske zapore, od tu pa ga poslali na otok Tremiti. Po kapitulaciji Italije so ga zavezniki premestili v taborišče Karbonada, tam pa so ustanovili I. prekomorsko brigado, s katero se je vrnil domov. Bil je politični komisar II. in III. preko-

moške brigade, udeleževal se je bojev teh brigad, bil v Drvarju ob času ofenzive, na otoku Visu pri Vrhovnem štabu... Iz NOB je prišel s činom polkovnika.

Naš posnetek je s pogovora Staneta Bobnarja s pionirji OŠ Leopolda Mačka-Boruta, ki so ga ob njegovem 75. rojstnem dnevu obiskali na domu. Povemo pa naj še, da so slavljenju čestitale k prazniku tudi skupščina in izvršni svet naše občine, družbenopolitične organizacije in društva, v imenu katerih je čestitke izrekel predsednik OK ZKS Ivan Kuhar. (Foto: D. J.)

Po osvoboditvi je opravljal Stane Bobnar številne dolžnosti, med drugim je bil sekretar komiteja ZK v Polju, podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV, dolgoletni poslanec v skupščini Slovenije. Zdaj je predsednik sekcije španskih borcev v Sloveniji.

Številnim čestitkam, ki jih je te dni prejel Stane Bobnar ob svojem rojstnem dnevu, so se pridružili tudi pionirji in učitelji iz OŠ Leopolda Mačka-Boruta iz Zdobrovo. Bilo je naključje, da smo se

z njimi srečali v prijazni sobi Bobnarjevega doma. Razživel se je prisrčen in prijeten pogovor, iz katerega je bilo mogoče razbrati, da so si pionirji in Stane Bobnar že dobri znanci. Pravzaprav slavljenec ni veliko govoril o preteklosti, saj je šolarjem dogodka iz španske državljanske vojne in NOB že večkrat opisal, pa tudi iz izkušenj ve (čisto po tistem ga je na to spomnila še žena Jelka), da mladi ne poslušajo preveč radi predolge zgodbe o naši zgodovini.

V resnici se seveda minulim dogodkom ni dalo čisto izogniti, saj so bila to najhujša, a po svoje tudi najlepša leta Bobnarjevega življenja. Po tolikih letih, ko je čas že obrusil ostre robove bolečim doživljajem, se je seveda pogovor sukal okoli prijetnejših, celo zabavnih pripetljajev. »Če iz kuhinje dobro diši, je svet lepši,« je življenjsko resnico povedal Stane Bobnar, ko je pogovor med drugim nanesel tudi na hrano. Ob tem se je spomnil zgodbe, ki kaže na to, ob katerih stvareh vse je mogoče zahrepeneti po domovini.

»Bilo je v Parizu, ko smo čakali na vrnitev v domovino,« se je spominjal Stane Bobnar. »Za hrano smo dobili tri do pet frankov na dan. Najcenejše restavracije so bile židovske, ampak še te so bile za nas predrage, pa tudi hrana v njih ni bila po našem okusu. Dobil sem zadolžitev, da skuham kosilo. Vprašali so me, če sem to že počel kdaj prej. Rekel sem, da ne, da pa sem pri tem opazoval mammo. Skuhal sem juho, meso in krompir, pravo naše nedeljsko kosilo.«

Stanetu Bobnarju čestitamo k življenjskemu jubileju!

D. J.

Univerza za tretje življenjsko obdobje ponovno odpira vrata

Raziskave so pokazale, da imajo upokojenci največ prostega časa, vendar je žal ta čas tudi najbolj neekvalitetno izpolnjen. Da je prosti čas upokojenca večkrat bolj obveza kot radost, ima svoje korenine v človeku samem – vse življenje ga učijo, da je predvsem delo tista osnovna človekova potreba, ki ga zadovoljuje in potrjuje.

Ljudem vse življenje vcepljajo občutek dolžnosti in obveznosti do dela, domačih opravil... in tako začno mnogi ljudje čutiti tudi dejavnosti in aktivnosti prostega časa kot del obveze. Pa čeprav se venomer pritožujejo, da nimajo pravih trenutkov sprostitve, ko bi se lahko res ukvarjali s tistim, česar si na tihem najbolj želijo.

V drugem življenjskem obdobju – obdobju zaposlitve, vladata organizacija in red, življenje je razdrobljeno na delo, dom, družino. Čas aktivnosti, predvsem tistih, ki človeka vpenjajo v produktivni sistem, je strogo omejen. Ob upokojitvi pa nastopi čas, ki v sebi ne nosi nobene organizacije, nobene omejitve več.

Velikokrat pojmujejo novopečeni upokojenci tista prva leta po upokojitvi kot čas lepih počitnic: berejo knjige, lotijo se hišnih opravil, ki so jih prej puščali v nemar. Upokojenke-babice postanejo vzgojno-varstvene ustanove za svoje vnuke pa še za kakšnega sosedovega malčka, veliko kuhanje, vlagajo, pletejo... Tisti bolj iznajdljivi in praktično usmerjeni si zagotovijo kakšno honorarno delo in si tako zapolnijo čas z delom, kar pa seveda ni upokojevitve v pravem pomenu besede.

Čas je tako zapolnjen za nekaj let, potem pa pri mnogih nastopi

praznina, nekakšen eksistenčni vakuum. Sleherni človek se mora slej ko prej spoprijeti s samim seboj, s tistim, kar je dosegel, in s tistim, česar ni mogel doseči. Upokojevitve je za nekatere ljudi resnična katastrofa, pogojena z izgubo cele vrste privilegijev, družbenega položaja, ustrezne socialne sredine.

In vendar so tudi ljudje, za katere pomeni trenutek, ko dajo formalno slavo svoji poklicni karieri – izziv. Pomeni čas, ko se bodo lahko posvetili samim sebi, svojim neizpolnjenim željam, še nedorečenim razsežnostim, tistim hotenjem, ki so jih že imeli, pa jih zaradi kakršnegakoli razloga niso mogli uresničiti.

V razvitem svetu se vse bolj uveljavlja model aktivnega staranja. Stari koncept počitka in počasnega odpisa se je preživel in bo počasi popolnoma odmril.

Ljubljanska Univerza za tretje življenjsko obdobje je zaorala ledino v februarju 1986 na pobudo Andragoškega društva Slovenije in Filozofske fakultete v Ljubljani, kot nadgradnja eksperimentalnega programa francoskega jezika. Ta študijski krožek je zaživel že kako leto prej.

V prvem šolskem letu je obvelo o ustanovitvi Univerze dosseglo le najbolj vedoželjno peščico: na 5 programih so mentorji »gostili« približno 50 »seniorjev«. Pravi »boom« pa smo doži-

veli ob razpisu študijskih krožkov v lanskem šolskem letu (1986/87). Za krožke je vladalo izjemno zanimanje; kaj kmalu se je število vpisanih povzpelo na 400 tako da vseh prosilcev ni bilo mogoče uvrstiti v smeri, ki so jih želeli.

Mentorstvo na Univerzi za tretje življenjsko obdobje je bilo v začetku brezplačno in imeli smo kar nekaj težav pri pridobivanju novih mentorjev; vsi žal niso bili tako zanesenjaški, kot prvi pionirji. Tudi ko smo naprošali posamezne ustanove, naj nas vzamejo pod streho, smo mnogokrat naleteli na gluha ušesa. Vendar smo uspeli organizirati vse načrtovane programe in tako so v šolskem letu 1986/87 potekali tile študijski krožki: tuji jeziki (francoščina, italijanščina, španščina, nemščina, angleščina), književnost, novinarstvo, novosti v svetu, keramika, slikarstvo, krasilna umetnost, računalništvo. Pripravili smo tudi občasna predavanja (npr. o slovenski ljudski glasbi), »študentje« pač so sami pripravili in organizirali študijske izlete po Sloveniji.

Ljubljanska Univerza je zasedla seme in kaj kmalu je dobila svoje »podružnice« tudi v drugih krajih po Sloveniji, v Mariboru, Titovem Velenju, Krškem, Ilirski Bistrici, septembra letos pa so z izobraževanjem pričeli tudi v Kranju.

Zaradi težav pri pridobivanju mentorjev žal ne moremo širiti svoje dejavnosti in tako ostaja program v glavnem takšen, kot je

bil v preteklem študijskem letu, vendar dodajamo letos tele nove krožke:

- filmsko ustvarjanje,
- kuhanje z osnovami dietetike,
- lokalna zgodovina,
- moderni ples (po načelih šole Mete Vidmarjeve).

V sodelovanju s FSPN bomo obogatili krožek za novinarstvo. Udeleženci krožka naj bi sami pripravljali glasilo Univerze za tretje življenjsko obdobje, sodelovali s časopisom »Vzajemnost« kot novinarji-dopisniki. Tudi oddaje na ljubljanskem radiu »Rezervirano za...« naj bi oblikovali sami po lastnih zamislih.

V načrtu imamo nekaj zanimivih predavanj (tako o knjižni miniaturi, o francoskem pesniku Jacquesu Prevertu, itd.)

Največje je zanimanje za jezikovne krožke. Ker pa kljub prizadevanjem še nismo našli primernih novih mentorjev za angleški in nemški jezik, moramo prositi vse zainteresirane za ta dva jezika, da se za sedaj ne prijavljajo.

Prijave za ostale študijske krožke pa sprejema tov. Alijana Šantej na sedežu Univerze za tretje življenjsko obdobje v Domu starejših občanov Marije Drakler-Marjane, Biječičeva 17, Ljubljana, in na tel. 572-464.

Mesečni prispevek za udeležbo na krožku bo med 3.000 in 4.500 din, odvisno tudi od števila udeležencev na posameznem krožku.

KATARINA SKUBIC

Žirija za podeljevanje priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda pri Mestni konferenci SZDL Ljubljana in komisije pri občinskih konferencah SZDL

RAZPISUJEJO ZA LETO 1987

- 10 srebrnih priznanj OF za območje mesta,
- 20 srebrnih priznanj OF za območje občine Bežigrad,
- 20 srebrnih priznanj OF za območje občine Center,
- 20 srebrnih priznanj OF za območje občine Moste-Polje,
- 20 srebrnih priznanj OF za območje občine Šiška in
- 20 srebrnih priznanj OF za območje občine Vič-Rudnik.

Srebrna priznanja podeljujejo ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda posameznikom in organizacijam za dolgoletno prostovoljno družbenopolitično delo, za dosežke trajne vrednosti pri uresničevanju političnih nalog in ustavne vloge socialistične zveze, predvsem pa za razvijanje samoupravnih, medčloveških in delegatskih odnosov, uveljavljanje revolucionarnih tradicij ter uresničevanje programa gospodarske stabilizacije, za spodbujanje in uveljavljanje javnih obravnav, ki omogočajo demokratičen in ustvarjalni dialog za samopravno odločanje delovnih ljudi in občanov v občinah in mestu.

Predlagatelji so lahko družbenopolitične organizacije, organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, družbenopolitične in samoupravne skupnosti, družbene organizacije in društva.

Predloge za Srebrna priznanja OF naj pošljejo predlagatelji občinskim komisijam za podeljevanje priznanj OF pri občinskih konferencah SZDL oziroma Žiriji pri MK SZDL najkasneje do 15. januarja 1988. O predlogih odločajo občinske in mestna konferenca SZDL oziroma predsedstva na svojih sejah.

Žirija in komisije za podeljevanje priznanj OF pri MK in občinskih konferencah SZDL.

V skladu z določili 4. in 7. člena Pravilnika o Podeljevanju Priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o delu Žirije, RAZPISUJE Žirija za podeljevanje Priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda Republiške konference SZDL Slovenije

20 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1988

Priznanje OF je namenjeno posamezniku in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnega pomena pri razvoju socialistične samoupravne družbe, zlasti:

- pri uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh ravneh,
- za dosežke pri uveljavljanju poslanstva SZDL kot naslednice OF slovenskega naroda in kot mobilizacijskega dejavnika celotne družbene skupnosti v prizadevanjih za uresničevanje programa gospodarske stabilizacije ter krepitvi in razvoju SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- pri uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi na sploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema, javnih obravnav posameznih družbenih problemov prek demokratičnih oblik organiziranja in delovanja organiziranih socialističnih sil, ki omogočajo demokratični in ustvarjalni dialog in pri uveljavljanju in razvijanju temeljnih samoupravnih skupnosti.

Predlog lahko oblikujejo krajevne in občinske konference SZDL ter konference SZDL v posebnih družbenopolitičnih skupnostih, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij ter družbene organizacije in društva.

Vsak predlog za podelitev Priznanja OF je predlagatelj dolžan posredovati tudi Žiriji za podeljevanje Priznanja OF pri občinski konferenci SZDL, ki mora mnenje o predlogu posredovati Žiriji za podeljevanje Priznanja OF pri RK SZDL.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo Žiriji za podeljevanje Priznanja OF pri RK SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 11, najkasneje do 15. januarja 1988. Predlogi morajo biti posredovani na posebnih obrazcih, ki so na razpolago pri občinskih konferencah SZDL in konferencah SZDL v posebnih družbenopolitičnih skupnostih.

Žirija za podeljevanje Priznanja OF pri RK SZDL Slovenije

● Volilno-programska konferenca ZRVS

V sredo, 11. 11. 1987, je bila v osnovni šoli Toneta Trtnika-Tomaža volilno-programska konferenca KO ZRVS Zadorov. Poleg volitev in poročila o delu tov. predsednika in finančnem poročilu se je razvila tudi razprava. Predvsem so se pogovarjali o današnjem gospodarskem položaju in o vlogi rezervnih vojaških starešin danes. Vsi so bili mnenja, da aktivnost rezervnih vojaških starešin z vsakim letom upada, kar se je videlo tudi na udeležbi na konferenci.

Člani KO ZRVS Zadorov bodo zastopali tudi občinsko konferenco ZRVS na tekmovanju Po poteh dražgoške bitke. Program je pester in KO ZRVS Zadorov upa, da bo z njim pritegnil pozornost večine rezervnih vojaških starešin. Program dela bo še objavljen v Naši skupnosti.

Po podelitvi priznanj, ki jih je občinska konferenca ZRVS podelila Bojanu Jerlahu, Janezu Trkavu, Alojzu Kebru in Antonu Lovsetu ter mestna konferenca Karlu Bediču in Ivanu Danijelu, so si ogledali še posnetke vaj – življenje enote v zimskih pogojih in enota protitankovske obrambe. S tem se je konferenca tudi končala in naj samo še opozorimo člane ZRVS, ali vse tiste, ki bi se radi pomerili v streljanju, bodisi z malokalibrskim orožjem ali z zračno puško: strelišče v osnovni šoli Toneta Trtnika-Tomaža je odprto vsako sredo od 18. do 19. ure. Veseli bi bili obiska in lahko se včlanite tudi v strelsko družino.

Vabljeni še posebno člani ZRVS!

TANJA BRICELJ

TE-TO

ljubljana

termoelektrarna

toplarna ljubljana

- proizvaja električno energijo,
- proizvaja toplotno energijo paro za potrebe komunalnega gospodarstva Ljubljana,
- prodaja pepel kot polnilni oziroma gradbeni material, demineralizirano vodo in karbonatni pesek

S svojim delom pomagamo izboljševati delovne in življenjske pogoje prebivalcev širše in ožje družbene skupnosti.

ČESTITAMO K PRAZNIKU

velana

tovarna zaves p.o. ljubljana, šmartinska 52

ugoden nakup zaves vam nudi industrijska prodajalna na Šmartinski 52

Vsem bralcem čestitamo ob dnevu republike

MINERAL

NUDIMO VAM MARMORNE IN GRANITNE IZDELKE TER IZDELKE IZ UMETNEGA KAMNA IN BETONA:

- okenske police
- stopnice
- tlake
- fasadne plošče
- balkonske obrobe
- komnite mize
- spomenike
- robnike
- rustiko in bunjico
- vaze in stebre
- kamine
- granitne kocke
- cestne robnike
- teraco in betonske plošče
- cvetlična korita
- pesek

OPRAVLJAMO TUDI MONTAŽO NAŠIH IZDELKOV ZA POSAMEZNA NAROČILA.

Čestitamo ob dnevu republike